

?26 มิถุนายน วันสุนทรภู่?26 เรื่องน่ารู้ของครู?สุนทร?

นำเสนอเมื่อ : 17 มิ.ย. 2552

“26 มิถุนายน วันสุนทรภู่...26 เรื่องน่ารู้ของครู...สุนทร”

วันชื่อ “บูชาครู” คุณครู “สุนทรภู่” กวีเอกของสยาม ด้วยเรื่องน่ารู้ของท่านค่ะ เพราะอีกไม่กี่วันก็จะถึงวันที่ 26 มิถุนายน ซึ่งเป็นวันเกิดของท่าน ขอเชิญอ่าน “26 มิถุนายน วันสุนทรภู่...26 เรื่องน่ารู้ของครู...สุนทร” ค่ะ

ท่านสุนทรภู่

1. เกิดเมื่อวันจันทร์ที่ **26 มิถุนายน พ.ศ.2329** (ตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน ปีมะเมีย ในแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 เกิดเมื่อสร้างกรุงรัตนโกสินทร์แล้ว 4 ปี รัชการในกรมพระอลักษณ์ ในรัชกาลที่ 2
2. มารดาไม่ปรากฏชื่อ บิดาเป็นชาวบ้านกร่ำ อ.แกลง จ.ระยอง ชื่อว่า **พลับ** มีบรรดาศักดิ์เป็น ขุนศรีสังหาร
3. ภรรยาคนแรกชื่อ **“จัน”** มีลูกชายชื่อ **“พืด”** ภรรยาคนที่สองชื่อ **“หิม”** มีลูกชายชื่อ **“ตาบ”** และกล่าวกันว่า มีภรรยาอีกคนชื่อ **“ม่วง”** มีลูกชื่อ **“นิล”** (บางแห่งว่าชื่อ นอย)
4. ออกบวชในสมัยรัชกาลที่ 3 เนื่องจากเกรงพระราชอาญาที่เคยทำให้ทรงขัดเคืองพระราชหฤทัยตั้งแต่รัชกาลก่อน (แต่รัชกาลที่ 3 ไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับสุนทรภู่เลย)
5. เป็นผู้แต่งเรื่องนิราศสุพรรณ นิราศภูเขาทอง นิราศเมืองแกลง นิราศพระบาท นิราศพระปฐม และนิราศเมืองเพชร
6. **นิราศเมืองสุพรรณ** เป็นนิราศที่แต่งเป็นคำโคลงเรื่องเดียว เพื่อลบล้างประมาทที่ว่าแต่งโคลงไม่เป็น
7. **นิราศภูเขาทอง** เป็นการบรรยายการเดินทางไปพระนครหรืออยุธยา เพื่อไปนมัสการภูเขาทองและเพื่อสะเดาะเคราะห์
8. **นิราศเมืองแกลง** เป็นนิราศที่กรมพระยาดำรงราชานุภาพทรงสันนิษฐานว่า เป็นนิราศเรื่องแรกของสุนทรภู่ แต่งเมื่อคราวไป บ้านกร่ำ อ.แกลง จ.ระยอง เพื่อเยี่ยมบิดาที่บวชจำพรรษาที่นั่น
9. **นิราศพระบาท** แต่งเมื่อตามเสด็จพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ พระโอรสในกรมพระราชวังหลังรัชกาลที่ 1 ไปนมัสการพระพุทธรบาททางเรือ
10. **นิราศพระปฐม** เป็นกลอนนิราศที่กล่าวถึงการเดินทางไปนมัสการพระปฐมเจดีย์ ส่วน**นิราศเมืองเพชร** เป็นการเดินทางไปเพชรบุรี
11. แต่งเรื่อง **สวัสดิรักษา** และ **เพลงยาวถวายโอวาท**
12. เป็นผู้ริเริ่มตั้งแบบกลอนสุภาพขึ้น ซึ่งเรียกอีกอย่างได้ว่า **กลอนเพลงยาว** ซึ่ง **เพลงยาวโบราณแบ่งได้เป็น 5 ประเภท** คือ เพลงยาวสังวาส เพลงยาวนิราศ เพลงยาวสุภาพิต เพลงยาวพงศาวดาร และเพลงยาวเสภา

13. **เพลงยาวสังวาส** คือ เพลงยาวที่แต่งถึงคนที่อยู่ร่วมกัน เช่น เพลงแต่งเกี่ยวกับ ส่วนเพลงยาวนิราศ คือ เพลงยาวที่แต่งเมื่อจากบ้านจากคนรักไป พรรณนาถึงความรักความอาลัยไปตามทางที่ผ่าน
14. แต่งนิทาน เรื่อง โคนบุตร พระอภัยมณี พระไชยสุริยา และสิงห์ไกรภพ
15. เป็น **ผู้ริเริ่มเล่นสัมผัสใน** ในกระบวนกลอน และเป็นแบบอย่างมาจนปัจจุบัน
16. เรื่องพระอภัยมณี เป็น **วรรณกรรมที่มีความยาวถึง 64 ตอน หรือ 94 เล่มสมุดไทย** ซึ่งมีถึง 12,706 บท ที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นกวีนิพนธ์ที่ยาวที่สุดในโลก
17. ในเรื่องพระอภัยมณี **พระอภัยมณีมีเมีย 5 คน** คือ ผีเสื้อสมุทร นางเงือกสุวรรณมัจฉา นางสุวรรณมาลี นางละเวงวัลลา และนางวาลี โดยมีลูกจากเมียทั้งหมด 5 คน ได้แก่ สินสมุทร สุดสาคร สร้อยสุวรรณ-จันทร์สุดา (ฝาแฝด) และมังคลา
18. **สินสมุทร** เป็นลูกพระอภัยมณีกับผีเสื้อสมุทร **สุดสาคร** เป็นลูกพระอภัยมณีกับนางเงือกสุวรรณมัจฉา **สร้อยสุวรรณ-จันทร์สุดา** เป็นธิดาแฝดของพระอภัยมณีกับสุวรรณมาลี และ **มังคลา** เป็นลูกชายพระอภัยมณีกับนางละเวงวัลลา
19. **“รู้อะไรไม่สู้วิชา รู้รักษาตัวรอดเป็นยอดดี”** เป็นคำของพระโยคีเกาะแก้วพิสดารสอนสุดสาคร ในเรื่อง “พระอภัยมณี”
20. หนังสือบทกลอนของสุนทรภู่ได้เริ่มพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อ พ.ศ.2413 โดย **โรงพิมพ์ของหมอสมิธ** ที่บางคูแหลม ใต้ **พิมพ์เรื่อง “พระอภัยมณี” เป็นเรื่องแรก** ขายคราวละเล่มสมุดไทย ราคาเล่มละสลึง หรือ 25 สตางค์
21. “ถึงบางพุดพุดดีเป็นศรีศักดิ์ มีคนรักกรลถ้อยร้อยจิต แม้นพุดชู้ตัวตายทำลายมิตร จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพุดจา” เป็นคำกลอนใน **นิราศภูเขาทอง**
22. “ปรารถนาสารพัดในปภี เอาไมตรีแลกได้ตั้งใจ” เป็นสุภาษิตจาก **เพลงยาวถวายโอวาท**
23. สุนทรภู่ถึงแก่กรรมสมัยรัชกาลที่ 4 เมื่อปี พ.ศ.2398 รวมสิริอายุได้ 70 ปี โดยรับราชการอยู่กับพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้บรรดาศักดิ์เป็นที่ **พระสุนทรโวหาร** ตำแหน่งเจ้ากรมพระอาลักษณ์ฝ่ายบวรราชวัง
24. มีผู้บอกไว้ว่า ผู้สืบสกุลของสุนทรภู่ต่อมาใช้นามสกุลว่า **“ภูเรือหงษ์”**
25. องค์การยูเนสโกได้ประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติสุนทรภู่ให้เป็น **“บุคคลผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรมระดับโลก”** ในวาระครบ 200 ปีเกิด เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2529 และเป็นสามัญชนคนแรกของไทยที่ได้รับเกียรตินี้
26. วันที่ 26 มิถุนายน 2552 ถือเป็นวันครบรอบ 223 ปีเกิด ของท่านสุนทรภู่

ขอกราบอนุชาบรมครูสุนทรภู่ ด้วยความเคารพไว้ ณ ที่นี้

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ